

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT Budapesten.

Megjelenik mindenvasárnap egy ivnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. nép-
oktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre frt 3.—.

Köziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért, minden közlés után 3 krajczár (6 filler) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... frt 16.— negyed oldal ... frt 4.—
fél oldal ... » 8.— nyolczad oldal » 2.—

A 30 kr. bélyegilletéket a hirdető fizeti.

A díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz.

Milyen legyen a tanító szelleme az iskolában és a társadalomban.

Iskolába megy a tanító. Növendékei iránt telve szeretettel nyitja be az ajtót; fölhangzik a magasztos üdvözet: a mester elfoglalja birodalmát hűség alattvalói között.

Csak végigtekint osztályán s már ura helyezték. Egy gondolat... s eszébe jut: «Az iskola én vagyok».

Igen, mert szakértelemmel párosult atyai nevelése mellett is szelleme uralgó, tehát a hol kell, mindig parancsolni tudó. Nem zsarnok ő! Büntetni is szokott, de csak azon czélből, hogy javítson s nem azért, hogy mérgét töltse ki a gyerekeken. Nem sokszor parancsol ez a tanító, de ha kell, mindenkor tud parancsolni.

A gyereksereg határtalan bizalommal van iránta, mely sereg ilyenkor tanítója tekintélyétől fölébezigést nem ismer. Oh, ha ily tisztelőnek tárgya lehet a tanító, akkor ő pedig ölelje át szívének egész melegével növendékeit, mert hiszen azt mondja egy jeles pedagógus: «Boldog azon iskola, melynek tanítója oly erős tölggy, melyhez a gyermeki kedély repkénye biztosan simulhat és melyen egy fölfelé vezérlő erőteljes kalauzt találhat, mert csak egyedül ott lehet vigaszt, áldást és boldogságot lelni. Valamint repkény nem simul jegoszlophoz, úgy a gyermeki kedély sem ragaszkodik szeretetnélküli szívhöz». Uram, igaz ez! Senki sem ismeri föl az emberben a szeretetet korábban, mint a gyermek. A mely tanító növendékeit szereti, az azokkal természetesen atyailag is fog tudni bánni, mert tudja, hogy a gyermek lelke egy oly tiszta lap, melyre ő fogja az első vonásokat megtenni.

Az iskola jóléte nemcsak a tanító és tanítvány kölcsönös szeretetétől függ ám, hanem arra jelentékeny befolyással bír még a tanító vallásossága is. A tanító szellemének egyik kimagasló nyilvánulása a vallás, valamint az ezzel szoros össze-

függésben álló vallásos gyakorlatban való részvétel.

Ha valakitől, úgy a tanítótól joggal elvárhatják, hogy a vallásos gyakorlatban növendékei előtt példaként tündököljön.

Azon tanító, ki hivatala lelkiismeretes betöltésére a vallás karjai között keres a jó Istennél malasztot, nagyobb reménnyel s több kitartással végezheti tövises, de dicső népnevelői állásában fáradtságos munkáját, mint az, ki az úgynevezett szabad-vallásgyakorlatnak léven híve, egy bizonyos kijelölt vallásos irányelv nélkül tévelyeg az életben.

Szeresse hivatalát minden tanító; teljesítse pontosan kötelességeit; hordozza szívében mindig növendékei jövőjét, melynek ő lett letéteményese. A kötelességet ne kényszerűségből, hanem hivatásszerűleg teljesítse, miért is növendékeiért semmi fáradságtól sem riadjon vissza. Legyen munkájában kitartó s az eredmény, mint megérdemlett jutalom, nem fog elmaradni.

Oltalmazza növendékeit tanácsai által, tiltván őket szüntelen a káros következményekkel járó dolgok elkövetésétől, buzdítván a jótettek gyakorlására.

Igy óhajtom én látni a tanító működésében szellemének nyilvánulását az iskolában: lássuk most már röviden, milyen legyen a tanító szelleme az iskolán kívül.

Mindenekfölött legyen becsületes s mást becsülni tudó. Községének legyen mintaképe úgy az erkölcsi, mint a családi életben. Az emberekkel való nyájas bánásmódja, a mások fájdalmaiban való őszinte részvétel; továbbá a helyzetével való önmegelégedés s egyéb kiváló tulajdonok megszerezhetik számára a nép bizalmát és szeretetét. Meg kell azért a tanítónak ismerkednie a szellem egyéb ferdeségeivel is, hogy ne legyen előtte minden meglepő és hogy az esetlegesen föltűnést keltő dolgok iránt, szóval: az olvasottság, a különféle dolgokról valami elragadó dicséreteketben ne nyilatkozzék; legyen figyelmes az

ezt megérdemlő dolgokról már szerzett némi ismeretek birtoklása észrevehetőek legyenek megjelenésében. Ha általában elmondható, hogy senki ne legyen föl önmagáról többet, mint a mi valójában, úgy ez különösen fölünk, tanítóktól várható el. De jól is áll a tanítónak a szerénység.

Ismerje meg azért minden tanító tehetségének emelkedési fokát, ismereteit pedig úgy és a szerint értékesítse, a mint azt az idő s körülményei éppen megkívánják. Ezen ismeret fogja aztán megteremni mindenki számára a munka édes jutalmát «azon kisdéd körben, hová végezete rendelte őt».

Szécsén.

Bertha Istrán,
kantortanító.

A kath. álláspont a pedagógiában.

A magyarországi kath. tanítók országos bizottságának 1899. augusztus 25-iki közgyűlésén mondott elnöki megnyitó dr. Steiner Ferenczről.

Az emberi ész egyik legtekintélyesebb képviselője. Kant mondja: «Az már mégis csak bizonyos, hogy ha az evangélium nem hirdette volna előbb az általános erkölcsi törvényeket a maguk egész tisztaságában, az ész meg eddig soha sem ismerte volna föl azokat oly tökéletesen». Ennél világosabban már nem lehet kimondani, hogy a bölcselet nemcsak hogy túl nem szárnyalhatja, de magas röptében még utól sem érheti a kereszténységet. A kereszténységtől elszakadt bölcseleti világnézet legkimagaslóbb formái nem voltak képesek az élet talányát megoldani; nem voltak képesek a társadalmat megfogathatlan alapra állítani; nem voltak képesek az élet terhet elviselhetőbbé tenni, nem tudtak vigaszt hozni a szívekbe, mint a hogy ezt a kereszténység isteni bölcseséggel és kegyelemmel megcselekedte, mert a kereszténység nemcsak a legfontosabb tanítékek rendszere, hanem erőforrása is a kegyelemszerekben, melyet az Üdvözítő Jézus fakasztott az ingadozó emberi akarat támogatására.

Hat ezt az emberiségre annyi áldást árasztó kereszténységet föláldozzuk a vallásellenes bölcseleti rendszerekért, melyek sokkal több sivárságot hoztak létre a szívekben, mint a mennyi világosságot gyújtottak az elmékben? Sőt egymással ellenmondásban levő e rendszerek, kételkedést szültek az elmékben is, földülték a szívek bekejét és megbéníták az akarat erejét.

Az idők valamivel jobbak ma, mint voltak a közelmúltban. A vallásos nevelés szükségességét hangoztatják minden oldalon. A vallásos nevelést elfogadják a nem vallásos szelleműek is, de csak elvben. Elv és gyakorlat között azonban mérhetetlenül nagy különbség van. Elvben lenni jó, a gyakorlatban pedig az ellenkezőt cselekedni annyi, mint: az elvet ezégerül alkalmazni a közvélemény megnyugtatóására. Az Egyház örökös szelleme alól kivont iskolákban is csak elvben áll fönn a vallásos nevelés, mert az egy-két órás vallásoktatás még nem vallásos nevelés, de a

gyakorlatban az ellentétes irányelvek uralkodnak. És az élet logikája szerint: az okozat megfelel az oknak. Elvben, a papíron megvan a vallásos nevelés gyümölése, de a valóságban áldatlan állapotok, elvadult erkölcsök szomorítják el a komolyan gondolkozó hazafiak lelket.

Akarnak vallást a bölcseséttel kérkedő pedagógusok is, de a kereszténység dogmái nélkül. Akarnak ők kereszténységet, de a melyet ők a maguk fölfogásához, a vallásellenes bölcseleti rendszerek szerint átídomítottak. Tekintélyes, modern pedagógusok azt kívánják, hogy a népiskola a vallásoktatást ne a katekizmusra alapítsa, hanem vallási forrásmunkákból és pedig nemcsak a bibliából, hanem az egész emberiség kulturkincstárából, tehát a törökök koránjából, a kínaiak és induk vallási könyveiből is merítve az oktatás anyagát. Mások meg mesékkel akarják az evangéliumot helyettesíteni.

Sem a kulturtörténet gyöngyeivel, még kevésbé mesékkel lehet Jézus Krisztus vallását föleseregni, ha igazán nevelő hatást akar az iskola. A kereszténység csak a maga ősi eredeti tisztaságában, a mint az isteni Mester kezei közül kikerült, hozhat áldást az emberiségre. Megtűri maga mellett minden haladást, újítást tudományban, művészetben, módszerben, sőt maga a haladás elve, de önmaga nem változhatik, mert isteni bölcseséggel befejezett mű. Az ember csak ronthat rajta sokat, de nem javíthat semmit, mert tökéletes mű. Századok érezkarja nem bírt letörölni belőle egy pórszemet sem. Ma is az, a mi tizenkilenc század előtt, az Egyházban sértetlenül megőrizve. A kereszténység kiállotta az idő próbáját, mely előtt nem áll meg semmi emberi mű. Ha a tudomány különböző köreiből elért vívmányok, fölszínre jutott fölfedezések koronkint megdönteni látszóttak is a kereszténység igazságait, az idő még mindig kiegyenlítő az ellentéteket és a megtámadásból csinált bizonyítékot a hit istensége mellett.

Ez a meg nem hamisított keresztény vallás kell nekünk a maga egészében, mert a kereszténység egy szerves egész. Az erkölcsi elvek a dogmákkal állnak vagy dőlnek meg. Ezt akarjuk mi a nagyméltóságú püspöki kar magas védnöksége alatt az iskolákban tovább is ápolni, mert a kereszténység nélkül erőtelen a kultúra. Volt Perikles százada fényben, kulturában gazdag. És mi volt az eredmény? A történet műzsája szemlesütve adja meg reá a feleletet. Volt Rómában Augusztus aranykora. És a világot ostromló hatalom szétfoszlott, mert az ég oltalma a kereszténység államfőntartó erejével nem állott oldala mellett.

Az iskolának keresztény alapon kell állnia, ha áldás akar lenni hazánkra. A keresztényellenes bölcselet mindenütt bomlasztó hatással volt a nemzetekre, de a keresztény vallás ezer éves múltunkban államfőntartó erőnek bizonyult. Sehol másutt annyi kárt nem okozhatunk a nemzet egészséges fejlődésének, mint az iskolában,

ha az ifjú szíveket a keresztény eszméktől eltereljük és a vallás üdítő hatása alól kivonjuk. Hogy a magyar nemzet politikai fölényét ebben a hazában megtartsa, szükséges, hogy ősi erejeyeit, melyeket a vallás apolt, el ne veszítse.

A keresztény vallást akarjuk mi komolyan és igazán. Nagy következetlenség: a vallást, mint valami fönséges nagy dolgot elismerni és azt a czimnek használni, de az abból folyó következmények elől elzárkózni. Fejleszteni akarjuk a magyar pedagógiát azzal az erővel, mely a mai kultúrának éltető forrása volt, a katolicizmus isteni erejével. Nem zárkozunk el a modern tapasztalatai elől. Nem kicsinyeljük a tudomány igazi vívmányait. De a régi kipróbált alaptól, a Jézus Krisztustól megadott iránytól nem térünk el semmiféle bölcseleti rendszerekért, mert abban élet van és fejlesztőképesség. Egyik kezünkkel féltékenyen őrizzük a hitet, az állami és társadalmi rend védőbástyáját; a másik kezünkkel azon dolgozunk, hogy a pedagógiát a keresztény szellemű bölcselettel megjelölt irányban gazdagítsuk és közkincsé tegyük.

Ez az elválasztó-vonal mi köztünk és azon magyar pedagógus testvéreink között, a kiknek előbbvaló Kant és hasonló szellemű bölcselek, mint a kereszténység isteni intézménye.

Egy ponton azonban összetalálkozunk minden magyar pedagógussal és a magyar állammal; abban ugyanis: hogy hazafiasság szellem uralkodjék az iskolákban. Mi is azt akarjuk, hogy a magyar állam nagy, hatalmas és egységes nemzet állam legyen és a magyar faj ebben az államban a hegemoniát megtartsa. És épen azért, mert forrón szeretjük hazánkat, az államföntartó erőnek bizonyult keresztény vallástól el nem tántorodunk. A nemzet alkotmányának védőbástyájából a szegletköveket kibontogatni nem engedjük. A közgyűlestem ezzel megnyitom.

HIVATALOS KÖZLÉSEK.

Meghívó. A Szent-Lőrincz-egyházkerületi róm. kath. tanítótestület folyó hó 28-án délelőtt 9 órakor Szent-Lőrinczen a róm. kath. népiskola egyik termében rendes közgyűlést tart a választmány által megállapított következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Amult gyűlés jegyzőkönyvének fölolvassása és hitelesítése. 3. A tisztikar lemondása és újjászervezése. 4. Az alapszabályok módosítására bizottság kiküldése. 5. Elnöki jelentés a megyés püspök 6. méltóságához a testület által küldött üdvözlő filiratot illetőleg. 6. Pályatételek, dolgozatok fölolvassása, megvitatása. 7. Pénztárnoki jelentés a katolikus tanítók segélyaljáról. 8. Tanítói s kántori nyugdíjügyet illető eszmecsere. 9. A katolikus tanítók részére külön czirkuláris iránti kérvényezés. 10. A segélyalapot illető tagdíjak beszédese. 11. Esetleges indítványok. E gyűlésre, a mely után az ottani nagyrendelőben társasbéd leszen, a testületi tagokat s az érdeklődő tanügybarátokat ezennel van szerencsém meghívni. Baranya-Ozd, 1899. szept. 17. *Somssich Sándor*, testületi v. elnök.

Meghívó. A «Kékkői R. K. Tanítói Kör» folyó évi szeptember 28-án Balassa-Gyarmaton a nemzeti iskola helyiségében délelőtt 10 órakor tartja évi gyűlését, melyre a kör rendes és tiszteletbeli tagjai tisztelettel

meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Kilencz órákor szentmise. 2. Elnöki megnyitó, tartja Morvay Lipót esperes, ker. tanfőlügyelő. 3. A mult évi gyűlés jegyzőkönyvének fölolvassása és hitelesítése. 4. Beszámolás Tichy Károly által a pénztár állapotáról. 5. Gyakorlati előadás a földrajz köréből, az égtájak ismertetése Mócsy-Petrovácz-Walter III. olvasókönyve nyomán. Tartja Drexler János, hűgyonyi főtanító. 6. «A falkola és méhészet», előadja Gyürky Bertalan, lesényei kántor-tanító. 7. «Miben áll az igazi hazafiasság?» fölolvassa Szokolay István, 8. Van-e szükség orsz. kath. önszegélyre? És ha igen, mi módon alakítsuk meg ezt a tanítók? 9. A *Szent-István-Társulat* által kiadott olvasókönyvek, nevezetesen: Ember Károly által írt «Falusi Iskolások Olvasó- és Tankönyve», Mócsy-Petrovácz és Walter olvasókönyvei s a Gazdasági és Ismételőiskolák részére írt könyvek ismertetése Szokolay István által. 10. Disztagok választása. 11. A betejerjesztett indítványok tárgyalása. 12. Az új tisztikar megválasztása. 13. Elnöki zárszó. 14. A pápai Hymnus éneklése. Kelt Bussán, 1899. szeptember 18. *Szokolay István*, elnök.

Meghívó. A Tata- és Kis-Bér-vidéki róm. kath. népitanítók egylete folyó évi szeptember 28-án délelőtt 10 órakor Tatán, a róm. kath. népiskola III. tantermében tartja IV. évi rendes közgyűlését, melyre a tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Félty órákor szentmise a plébánia-templomban. 2. Elnöki megnyitó. 3. A választmány, pénztáros, ellenőr, könyvtáros jelentései. 4. A bíráló-bizottság jelentése. 5. Práger József fölolvassása: «Az évi záróvizsgák kérdése» czimmel. 6. Indítványok. 7. Az egylet tisztviselőinek és választmányának megválasztása. Az egylet rendes- és pártolótagjai kéretnek, hogy az esedékes, illetőleg hátralékos tagsági díjakat ezen alkalommal az egyleti pénztáros úrnál sziveskedjenek kiegyenliteni.

Meghívó a besztercebányai egyházmegye területén lakó róm. kath. tanítók egyesületének folyó évi szeptember 26-án Besztercebányán, a püspöki palota nagytermében tartandó XVII. közgyűlésére. Napirend: a) Reggeli 9 órákor szentmise a vártemplomban. b) 10 órákor a közgyűlés kezdete. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó és jelentés. 2. Az évközben megtartott központi bizottsági ülések jegyzőkönyveinek fölolvassása és az azokban foglalt határozatoknak tárgyalása. 3. Pénztárnoki jelentés. 4. A bíráló-bizottság jelentése a beérkezett dolgozatok megjutalmazása tárgyában. 5. Könyvtárnoki jelentés. 6. Az egyesület kebelében alakulandó «Tápiintézeti segélyalap» alapszabályainak tárgyalása. 7. A megüresedett bíráló-bizottsági két tagnak választás útján való betöltése. 8. Indítványok. Az előértekezlet folyó évi szeptember 25-én délután 3 órakor a róm. kath. elemi fiúiskola épületében fog megtartatni. Besztercebányán, 1899. augusztus 22-én. *Machovich Izidor*, apát, egyházmegyei főtanfőlügyelő, egyleti elnök.

Meghívó. A veszprém-egyházmegyei római kath. tanító-egyesület «Veszprém-vidéki Kör»-e folyó évi október 5-én délelőtt 9 órakor Veszprémben tartja őszi közgyűlését.

IRODALOM.

Magyar drámai mesék. Ezen a czimen jelent meg a Szent-István-Társulat kiadásában *Pintér Kálmán*-nak, a budapesti piarista-gimnázium irodalomtanárának ifjúsági könyve, melyet szerzője, mint könyve Előszavában írja, főképp a középiskolai tanuló-ifjúság számára írt segédkönyvvül az irodalmi tanításhoz. Mert sok tanuló-nak nincs alkalma akár könyvekből, akár a színpadról megismerkednie a magyar dráma kiválóbb, vagy tárgyára és előadására nézve érdekesebb darabjaival. A könyv bevezetésében a magyar dráma fejlődését ismerteti röviden, kiemelve a kiválóbb írókat. Azután húsz magyar drámaírónak huszonnégy művét ismerteti fajaik és időrendjük szerint, elmondva a dráma meséjét (történetét) 6—14 oldalnyi terjedelemben egyszerű novella-stílusban. A könyv alakja közép 8-rét, a bevezető részekkel 274 oldal terjedelemben, csinos angol vaszon-

kötésben. Irányát tekintve, hasznos és mulattató könyv nemcsak a tanuló-ifjúság, hanem mindazok számára, kik a magyar dráma iránt érdeklődnek. A szép kiállítási könyv a Szent-István-Társulat «Stephanum nyomda»-jában készült; ára kötvé 1 forint. Megrendelhető a kiadó-társulatnál (Budapest, VIII., Szentkirály-utca 28. sz.) és minden könyvkereskedésben.

Tankönyv-bírálat. Medraczky Kornél, husznai tanító által írt és lapunk 31. számában hirdetett vezérkönyvre vonatkozólag a szécsi egyházmegye főtanfőügyelője a következő bírálatot küldte a szerzővel: «A főt-magyar beszéd- és értelményakörlatok című művenek megjelenését örömmel veszem tudomásul, minthogy az I. és II. évfolyam anyagának elrendezése pedagógiai szakképzett-ségre és az iskola bevezetéséből merített tapasztalatokra vall. A mi azonban a munka magyar nyelvi részét illeti, megjegyzem, hogy az az egyedül helyes módszer, a melyt a modern pedagógia is olyannyira kiemel, a direktmódszer. Mivel különösen a kezdő-tanulóokra és mindúgyokra nézve, a kik tényleg iskoláknál működnek, kitűnő szolgálatot tehet. Beszemeről kívánom, hogy a katolikus szemű segédkönyv minél nagyobb elterjedést nyerjen.»

VEGYESEK.

Jubileum. A «sálgó-tarjani» és a «fülek-mátra-vidéki» tanító körök szép ünnepélyt rendeztek folyó hó 7-én Zagyván. *Szabó Abel*, ottani kántor-tanító úr 50 éves évfordulásának emlékére. A 10 órakor tartott hálaadó szentmise után az iskola tantermében összegyűlt egyesületi tagok és megjelent vendégek előtt *Kovács Nándor* apátsperes és sálgó-tarjani plébános úr a tőle megszokott élesszólással a hitközség nevében üdvözölte az ünnepeltet. Ki — ugymond — hazánk fájdalmas emlékü napjaink kezdő meg hivatalát. Végig élte és működtette a nevelés és oktatás különböző fazisát az a, b, aból iskolázott, a mostani korig mindig szorgalmasan munkálkodva, kiemelte puritán jellemét, ritka becsületességét s péntas hazaszeretetét stb. Utána *Pászty László* a sálgó-tarjani és *Nagy József* a fülek-mátra-vidéki tanító körök elnökei üdvözölte az agg kántors urat s átnyújtják a főt kör kántors szeretetének emléktárgyát, egy szép és értékes aranyórát. *Kovács János*, a nógrádvármegyei tanfőnök, szép beszéd kiseretében átadja a tanfőnök örökös tiszteltbeli tagságáról szóló dísziratot. Végre *Szabó Imre* körjegyző úr a község nevében üdvözli a jubilánst s átadja a község ajándékát. Az ünnepelt mindenkinék könyves szemmel mond forró köszönetet. Az ünnepély után bankett volt, melyen szelbnel-szebb beszézőntök mondtak és az üdvözölő-iratok olvastattak föl. Itt szóvalta el nagy hatással *Béres János* viszlári kántor-tanító úr *Jerme Ferenc* sálgó-tarjani tanító úrnak ez alkalomra írt versét. E szép ünnepély koronája az volt, midőn a jelenlévők egyik kántors lelkes főhivására *Sturmcsky János* verpeléti 89 éves nyugdíjazott, de nyugdíj nélküli s nagy nyomorban szenvedő agg kántors nem felszólására 15 forint 43 krajczárt rakta össze. Isten éltesse a jubilánst s áldja meg sokszorosan az adakozó jó szíveket.

Jubiláló apáca. Ötven esztendeje múlt a minap, hogy *Knabi Alfonza* testvér Erzsébet apáca beöltözött. Ezt az évfordulót az Erzsébet-apácák budai templomában ünnepel ülték meg. Az Erzsébet-apácák kolostorának összes tagjai egybegyűltek a vizvárosi templomban, a hol hálaadó istentisztelet volt. A nagymisét *Bolthizár József* püspök mondotta *Kimda Teofil* dr. esztergomi kanonok, érseki titkár és a kapuczius atyák segédlete mellett. Misa után *Bolthizár püspök* beszédet intézett az ünnepelthez és további áldásos működésére Isten áldását kérte.

Apáca-zárda fölszentelés. A Hódásgh község által föltöltött új apáca-zárdát, a melyet Császka György kalocsai érsek nagy díszszel és a modern igényeknek teljesen megfelelőleg nagy költséggel rendezett be, a napokban szentelte föl *Fuchs József* hódasghai plébános

és adta át magasztos hivatásának. A fölszentelésnél óriási közönség volt jelen. A zárdában a kalocsai «Miasszonyunk»-ról nevezett zárda-nővérek fogtak tanítani, a kik a köz-segbe már megérkeztek és a zárdát át is vették.

Szerkesztői üzenetek.

A kath. tanítóegyesületek és körök üléséről a legnagyobb készséggel adunk tudósítást, miert is arra kérjük a t. jegyző urakat, hogy a lefolyt tanácskozásokról rövid jelentést beküldeni ne terheltessünk. — **G. K. Lebény.** Közzétettük. — **P. Gy. Szemlak.** Még nem kaptuk meg a katolikus tanítói segélyalap jegyzőkönyvét, abból adhatnánk megbízható fölvilágosítást. Forduljon kéro levéllel az alap elnökségéhez, ngos és főt. **Walter Gyula** apát-kanonok úrhoz, Esztergom. — **H. J. Tornyos-Palczán.** A görög-kath. hívőkre a hitközség 5 százalék-nál magasabb iskolai adót is kivethet és azt közigazgatási úton behajthatja; de a róm. kath. hívőkre a kivetés még akkor sem lehet kötelező, ha tanköteles gyermekük volna. — **T. J. S. Kiliti.** Közzétettük. — **M. K. Liptó-Luzsán.** Kérését teljesítettük. — **Ifj. L. F. Bazítán.** Lapunk 38. számában megjelent. Magyar ember beváltja ígretét. — **M. K.** Közlésre vár. — **A.** A legjobb akarattal adnánk helyet minél több érdekes közlő-ménynek, de az egy ivnyi terjedelem mellett ez sokszor lehetetlen. A kiadó Szent-István-Társulat is szivesen emelné a lap egy ivnyi terjedelmét, ha ehhez a szükséges anyagi eszközökkel rendelkeznek. Mi valóban nem értjük egyes kath. tanferfiak azon megjegyzéseit, hogy az állam által kiadott hivatalos lap mellett a Népmvelő igen kis terjedelmű, pedig ezek a jó urak tud-hának, hogy az állampénztár és a Szent-István-Társulat pénztára között is óriási a különbség. A kath. tanító-ság hálaival veszi ezt az aidozatot is a Társulattól, mivel a Népmvelőt föntartja; örvend azon, hogy leg-alább ennyink is van. Az idő mindent meghozhat, addig meg dolgozzunk kevés zajjal és több okos türelemmel. — **M. J. Duna-Mócs.** Csak tankönyvekkel segélyez. — **B. Gy. Sárvár.** Átvesszszük, üdvözlöt. — **P. S. Luzsma.** Áttettük az ügynökséghez. — **T. G. Jászó.** A munka megkezdődött, nem szakíthatunk időt. Mi sajnáljuk leg-jobbban, hogy ott nem lehetünk. Köszönet. — **Sz. J. Levél ment.** — **R. F. Uj-Bessenyön.** Beérkezett. A megígért munkásságot örömmel fogadjuk. Több levélre a jövő számban felelünk.

Felelős szerkesztő: Ember Károly.

PÁLYÁZATOK.

Esztergom érseki megye.

Dévény (Pozsonym.) németajkú község, kántor-tanítói állás üresedésbe jutván, pályázat hirdettetik. Jövedelme 390 forint, házi gyümölcskert 890 □, fajarau-dóság a mennyi szükséges, stóla és alapítvány 140 frt, lakás 2 szoba, konyha, kamra, istálló, pinco; választás *szeptember 30-án.* Pályázók kérvényeiket főt. *Kofrányi Alajos*, aesperes-plébános úrhoz Pozsony-Beszterczére küldjék. 746 2—2

A süttöi (Esztergom.) róm. kath. népiskolánál a negyedik tanítói állás betöltendő. Javadalmazása: 400 forint évi készpénz, lakás egy szoba, fűtésre négy méter fa. Kötelessége az iskolaszék által kijelölendő osztályban tíz hónapra át tanítani, az iskolásokat a szentegyházba vezetni és fölöttük fölügyelni. Tanítási nyelv magyar, de a német nyelvben jártasság kívánatos. Csak képesített tanítók, esetleg ugyanilyan nőtanítók pályázhatnak. A süttöi róm. kath. iskolaszékhez intézett, kellőleg föl-szerelt folyamodványok *szeptember hó 26-áig a róm. kath. plébáni-hivatalhoz* küldendők Süttöre, posta helyben. Az oktatás okvetlenül október 1-én kezdetét veszi. 741 2—2

A nagysenkviczi tanítói állásokra a harminczhato-dik számban hirdetett pályázat határideje meghosszab-bítottik *október ötödikéig.* 795 1—1

A **nadlányi** (Nyitra-megye) kántor-tanítói állomásra főbb évi *szep-tember 9-éig* pályázat hirdettek. Az állomás-javadalmazása: Lakása áll két szoba, egy konyha, egy kamara és istállóból. Házikert, 370 k. □ öl szántóföld, maga műveli, párber fejében 12½ pozsonyi mérő búza, 27½ p. mérő rozs községektől, 2 öl hasabja az iskola-fűtésére, mise-alapítványokból 26 forint, egyházi pénztárból 4 forint 62 krajczár, ostya-sülésért 6 forint 30 krajczár, ruha-mosásért 10 forint 26 kr., cantatio értéke községektől 10 forint, stóla körülbelül 140 forint, mindennapi tankötelesek után a 2 forint, ismétlők után a 1 forint, körülbelül 180 forint, 2 darab marhára és serülésre legeltetési jog, pasztert kántor-tanító fizeti. Köteles mindennap orgonálni, ifjúságot éneke tanítani és zongorákat oktatni. A pályázók kérvényüket a nadlányi róm. kath. iskolaszékre czimezzék. 806 1—1

A **nyitra-udvarnoki** tótajkú róm. kath. osztálytanítói állomásra, mely *október hó 8-án* elfoglalandó, pályázat hirdettek. A tanító javadalmát képezik: Egy padlózott és butorozott szoba, fára 10 forint, kertilletmény 5 forint, tanítói készpénzfizetés 300 frt. Az iskolaszék a megválasztott részére az államségélyt 400 frtra való kiegészítésre igénybe fogja venni. Pályázhatnak okleveles tanítónők és óvónők is. A kérvények a nyitra-udvarnoki iskolaszékhez czimezve, *Könyves Károly* esp., tanítógyűlési és udvarnoki plébánoshoz küldendők. 807 1—1

A **nagymarosi** (Hont-megye) róm. kath. népiskolához segéd-tanítónő kerestetik. Fizetése 400 forint és 50 frt lakber. A megválasztott tartozik a reá bizott mindennap iskolásokat tanítani s esetleg a leány-ismétlősöket oktatni, miért külön díj jár. Tannyelv magyar; a német nyelv tudása előny. Kellően felszerelt kérvények *szep-tember 30-ig* dr. *Kobitsch Ferencz* esperes, tanfőügyelő úrnak küldendők. 805 1—1

A **naszvadi** róm. kath. önálló tanítói állásra folyó évi *október hó 2-ig* pályázat hirdettek. A tannyelv magyar. Fizetése 412 forint havi előleges részletekben. Közös butorozott szoba. Köteles egy osztályban tanítani, az ismétlősöket fölvaltva. Pályázhatnak okleveles nőtelep-tanítók. Tanév alatt állását el nem hagyhatja. Kérvények az iskolaszékre czimezendők. 809 1—1

A **hont-füzes-gyarmati** római katolikus kántor-tanítói állomásra *október 5-éig* pályázat hirdettek. Javadalmazás: hét hold saját erejével művelendő szántóföld s két hold a primási uradalom által művelve, 14 köbméter hasabja, 180 frt a primási uradalomtól negyedévi utólagos részletekben, 30 frt tandíj s 12 frt stóla öt évi átlag szerint, 20 frt ismétlősök tanításáért, egy p. mérő rozs, ostyasülésért 2 frt 40 kr. Lakása szép: két szoba, konyha, kamara, pince, istálló, ólak. Fölhold házikert. Az iskolaszék az államségélyt kérni fogja. Folyamodványok a *plébániahivataltal* küldendők. 817 1—1

Erdélyi egyházmegye.

A **nagyernyei** róm. kath. kántor-tanítói állomásra pályázat hirdettek, melylyel a következő járandóságok vannak egybekötve: a) kényelmes lakás, gazdasági épületek, gyümölcsös és veteményes kert; b) kepe- és stóla-váltság; díj 125 forint előleges havi részletekben; c) fűtés-pótlás a hitközségtől 16 forint; d) püspöki segély 50 forint; e) szentmise-alapból 2 forint 30 krajczár; f) 10 öl tűzifa, értéke 35 forint; g) a sáromberki magtárnál 2 hektó és 20 liter szemes török búza; h) a görög-katolikus gyermekektől 30 forint tandíj; i) 17 katasztrális hold és 770 □ öl jóménőségű tagosított téri birtok; j) állami segély 143 forint az 50 forint ötödéves korúakon kívül. Kötelessége a kántori és tanítói teendő végzése. Pályázni óhajtok föl-hivatnak, hogy föl-szerelt folyamodványukat *szep-tember hó 30-ig* alulírott-hoz adják be. Személyesen megjelenők előnyben részesülnek. Nagy-Ernyében, 1899. évi szeptember 17-én. *Szabó György* s. k., alesperes-plébános. 793 1—1

Győri püspöki megye.

Kisbéri (Komárom-megye) róm. kath. elemi iskolába orgonához értő segéd-tanító kerestetik. Fizetése 150 forint (százötven frt) teljes ellátással a kántortanítónál. Az állás

azonnal elfoglalandó. Kérvények az iskolaszékhez intézendők. 794 1—1

Kalocsai érseki megye.

Bács-Bukin község róm. kath. iskolájának III. osztályánál egy tanítói állásra pályázat hirdettek. Ez állás évi jövedelme: 380 forint készpénz előleges havi részletekben, 5 hold föld (a 1200 □ öl) haszonélvezete adóteherrel és szabad lakás (2 szoba, konyha, kamra, pince és padlás). Zenében jártások előnyben részesülnek. A megválasztott köteles az egyházi ének- és zenekarban közreműködni és a zeneprobákon résztvenni. Pályázati határidő *október 1.* Az állás azonnal elfoglalandó. Kellően felszerelt folyamodványok a **Bács-bukini** iskolaszékre czimezve, *Szántó István* kerületi esperes úrnak, *Obrovacra* küldendők. *Keszler Máttyás*, iskolaszéki elnök. 778 2—2

Kassai egyházmegye.

Ó-Liskára (Zemplén-megye) róm. kath. tanító vagy tanítónő kerestetik. Fizetése 400 forint államségély. Van egy szép szobája, melynek fűtéséről a gyermekek gondoskodnak. Pályázati hatánap *szep-tember 27.* *Geeszi Lajos*, iskolaszéki elnök. 803 1—1

A **szerencsi** anyaegyházhoz tartozó zempléni-vármegyei bekeesi római katolikus iskola tanítóóságára pályázat hirdettek. A tanító díjlevele: 1. Tandíj: minden rendszerinti (6—12 éves) tanköteles gyermek után kap a tanító 3 frt 50 kr t. o. é., minden ismétlő-iskolás után (12—15 éves) 2 frtot. Rendes iskolagyermek: 50—60, ismétlős: 10. — 2. *Liszka Mária* alapítványa után évente 1 frt. — 3. Legeltetési jog a községi legelőn az iskola után, mint szellértelek után. — 4. Terjedelmes házikert az iskola mellett. — 5. Az újonnan emelt iskola-épületben van a tanítónak két padlózott szobája, konyhája és kamarája, melyhez az istálló és sertésöl csak ezután készül el. — A 400 frtra való kiegészítés a nagyméltóságú m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszteriumtól ez évben kérelmeztek. — Tannyelv: magyar. A tanító az orgonálásban és éneklésben jártas legyen a tanítói oklevél bírása mellett, a megnívben a tanító vasárnap és ünnepnapokon litániát végez. A pályázati megjelene-ideje *1899. október 12-ike* Bekeesen, főtisztelendő *Gedeon János* úr esperes elnökele alatt, a k. lly okiratok benyújtásával. A megválasztott állását azonnal tartozik elfoglalni. 819 1—1

Nagyvárad latin szert. egyházmegye.

Bekésmegyei **Endrődön** a szőlőskerti, magyar tannyelvű I—IV. osztályú vegyesiskola tanítói állomására *október 6-ig* alulírt-hoz pályázat hirdettek. Jövedelem: 400 forint előleges havi részletekben, lakás 2 szoba, konyha, kamrával és kerttel. Az állomás azonnal elfoglalandó. *Grócz Béla*, prépost-plébános. 787 1—2

Nyitrai püspöki megye.

Dehepole (Trencsén-megye) kerestetik okleveles tótul, magyarul beszélő róm. kath. tanító. Fizetés 400 forint, 2 öl föld, egy szoba. Határidő *szep-tember 26.* 796 1—1

Hornyan (Trencsén-megye) róm. kath. iskolánál tanítói állásra *október 2-ára* pályázat hirdettek. Fizetés: minden tanköteles (50) gyermek után egy forint, ¼ mérő rozs, ¼ mérő árpa, öt mérő alá szántóföld, 12 méter tűzifa, 268 forint államségély kérelmezve van. Lakás: 2 szoba, konyha, kamara. Óvónők is pályázhatnak. Tannyelv: tót, magyar. Kérvények *bobothi plébános*hoz küldendők. 790 1—1

Kolos-jeszkofalvi róm. katolikus magyar-tót nyelvű tanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadalmazás: két szobából, konyhából, éléskamrából álló lakás, fűtés és 325 frt egy polgári évre előleges havi részletekben. Kötelesség: mindennapi és ismétlő-iskolai tanítás. Pályázhatnak: okleveles tanítók, tanítónők, óvónők és tanítással foglalkozó nem okleveles férfiak és nők; utóbbiak csak képesített pályázók hiányában nyerhetnek ideiglenes alkalmazást. Az állomás azonnal elfoglalandó. Föl-szerelt folyamodványok *október 4-ig* beküldendők *Nyitra-Kolosra* *Biringér Adám* tisz. kanonok esperes-plébánoshoz. 813 1—1

Szoblahói katolikus népiskolához okl. tanító keresetű, a ki magyar és tót nyelvben jártas. Fizetése: 50 frt hitközségtől, 365 frt államsegély. Van kétszobájú lakása, konyha, kamra, ö. 1900 □ kert s tüzifa. Pályázati határidő *október 1-je*. Szoblahó (Trencsénmegye) *Bosok Andor*. 816 1—1

A kosztolnai (Trencsén mellett) tanítói állomásra folyó évi *október 8-ára* pályázat hirdették. Javadalmazása 400 forint, két darab szántóföld, mely 40 forintot jövedelmez, tüzifa, tisztességes lakás és házikert. Kötelessége a tanításon kívül vasarnapokon, mikor a kosztolnai templomban kísérte van, orgonázni. Folyamodványok alólrotthoz küldendők. *Hiltrek János*, drieromai plébános. 808 1—1

Pécsi egyházmegye.

Kocsola (Tolnamegye) község rom. kath. iskolánál megüresedett III. osztályú tanítói állásra pályázat hirdették. Javadalmazása: községtől 160 forint, államsegély 90 forint, kántor-tanítótól élelmezés megváltásáért 150 rttás lakás. Kötelessége egy osztályt önállóan vezetni, ismétlősöket oktatni, a kántorságban mindenkor segídekni. Csak okleveles pályázhatnak. Kérvények az iskolások élnokehez küldendők 1. évi *szept. 25-ig*. 781 1—1

A sztarai Somogy megyei rom. kath. népiskolánál osztálytanítói állásra pályázat hirdették. Jövedelme: 300 forint negyedévi részletekben, egy butorozott szoba, agyvető nélkül, szabad fűtés. Tanítási nyelv magyar, kívánatuk azonban esekély horvát nyelvismeret is. Pályázhatnak tanítók, tanítónők és okleveles övönök is. Pályázati határidő *szeptember vége*. Folyamodványok *Bejárására* (Baranyamegye) a plébánia-hivatalhoz küldendők. 785 1—1

A baranya-vörösmarthi rom. kath. iskolaszék *október 1-ig* pályázatot hirdet tanítói állásra, melynek javadalmazása: egyszobás lakás kivül 400 forint készpénz és 2 mrd puha tüzifa. A megválasztott tanító a kántori teendőkben segédkezni köteles. 802 1—1

Rozsnyói püspöki megye.

Berzete főkegyház, vasúti állomással (Gömör megye) rom. kath. kántor-tanítói állomásra *október 3-ig* pályázat hirdettek. Fizetése készpénzben 112 forint. Földbirtok, tanítói stólahoz átlag 97 forint. Államsegély 191 frt. Összesen 400 forint. Két szoba, konyha és kamrából álló lakással. Csakis okleveles tanítók pályázhatnak. Tanítási nyelv magyar. Kérvények *Fübián Ferenc* apát-plébános-hoz intézendők Rozsnyóra. 783 1—1

Podszkai katolikus kántor-tanítói állomásra *október 3-ára* pályázat hirdettek. Javadalmazása: 312 frt készpénz, 8 mérő szántóföld, rét és legelő, saját 5 kat. hold erdője, minden iskolába járó gyermek után egy szekere tüzifa, tisztességes lakás, csür, istálló és pinche, esetleg állami segély. Tanítási nyelv: tót, magyar. — Okleveles felszerelt jelentkezők *Stelcer Géza* plébános-hoz Podszkaián, posta Pruzsina, Trencsénmegye, czimenzentők. 799 1—1

Vizesrétre (Gömör megye) okleveles kath. tanító keresetűk. Jövedelme: templom-pénztárból 163 forint 80 krajczár, államsegély 108 forint, egyéb cziméken 129 forint 09 kr. Pályázati határnap *október 1. Beliczky Gusztáv*, plébános. 801 1—1

Szepesi püspöki megye.

A zubereci (Arvamegye) tanítói állomásra pályázat hirdettek. A szolgabiroóságilag megállapított jövedelem 400 forint. Pályázhatnak a magyar és tót nyelvet bíró rom. kath. vallású okleveles tanítók. Folyamodványok alólrotthoz *október hó 9-ig* küldendők be. Arva-Váralja, 1899. évi szeptember hó 6-án. *Balgha Jenő Arpád*, egyház. tanfőügyelő és árvaváraljai plébános. 749 2—2

A bibisi (Arvamegye) tanítói állomásra pályázat hirdettek. A szolgabiroóságilag megállapított jövedelem 443 forint. Pályázhatnak a magyar és tót nyelvet bíró rom. kath. vallású okleveles tanítók. Folyamodványok alólrotthoz *október hó 12-ig* küldendők be. Arva-Váralja, 1899. évi szeptember hó 6-án. *Balgha Jenő Arpád*, egyház. tanfőügyelő és árvaváraljai plébános. 750 2—2

Ó-Lubló város rom. kath. jellegű elemi iskolájánál egy tanítói állomás üresedésbe jöven, minek betöltésére ezennel pályázat bocsátatik ki és a választás megejtéséül folyó évi *október 19-ik* napja tüzetik ki. Pályázni kívánók tartoznak kellőleg felszerelt folyamodványaikat az Ó-Lubló városi iskolaszékhez czimezve okt. hó 19-ig bezárólag főt. *Csumitta János* plébános úrnak, mint a kerületi tanfőügyelőnek. Uj-Lublóra (u. posta Ó-Lubló) beküldeni. Tanítói javadalmazás: 1. Évi fizetés a városi pénztárból 400 forint. 2. Lakbér czimén 100 forint. 3. Harminczkét köbméter tüzelőfa házhoz hordva és fölvegatva. A tanítótól követeltetik három nyelvnek (magyar, német és tót) alapos tudása. Zeneértők előnyben részesülnek. Ó-Lublón, 1899. évi szept. hó 18. *Lossinszky László*, iskolaszéki jegyző. 798 1—1

Szombathelyi egyházmegye.

Istvánfalvára (Szent-Gothárd mellett Vas megyében) képesített rom. kath. osztálytanító keresetűk, ki a kántori teendőket is képes végezni. Fizetése 320 forint, szoba a szükséges butorral és elegendő tüzifa. A kántori teendők végzéseért megállapodás szerint külön fizetés, míg a tanítólak fölépül. Azután jó működés és magaviselet esetében kiltás a jó kántortanítói állásra, mely most üresedésben van. Nyelv magyar és vend vagy horvát. Pályázhatnak *szeptember 30-ig*. Választás október 3-án, melyre személyes megjelenés kérietik. Bővebb fölvilágosítást kívánatra szivesen nyújt az iskolaszéki elnök. 797 1—1

A pöszönyi kántor-tanítói állásra pályázat hirdettek. Tanítói fizetés: 14 hold 228 □ öl szántóföld 80 frt, 510 □ öl rét a község által mivelve 12 forint. Az adót a község fizeti. A szántóföldet a község 80 forintért átveszi, 12¹/₂ mérő búza, 12¹/₂ mérő rozs 87 forint, 2 öl kemény, 2 öl puha hasábia 32 forint, készpénzben 238 forint 50 krajczár, összesen 450 forint. Szabadlakás, kis kerttel. Stóla 2 forint. Korpótlék az államtól. Tan nyelv: német-magyar. A tanító köteles vasár- és ünnepnapokon délután, ádvent és böjtben szombaton este tót olvasót mondani. A pályázatok *szeptember 30-ig* főtisztelendő *Virkler Antal* iskolaszéki elnök úrhoz Egyházfőzésre (p. Gyepűfűzésre) küldendők. Személyes bemutatás kívánatos. Az elnökség. 789 1—1

A borosgödör-sándorhegyi tanítói állomásra *folyó hó 29-ig* pályázat hirdettek. Fizetés 414 forint készpénzben és fa házhoz szállítva, 30 forint értékben, 20 forint ismétlősökért, összesen 464 forint, a korpótléket az állam fizeti. Okleveles tanítónök is folyamodhatnak. Borosgödör-Németújvár, 1899. szept. 20. Az iskolaszék nevében: *Jost István*, gondnok. 804 1—1

Szatmári egyházmegye.

A szokaszi (Szatmármegye) osztálytanítói állomásra *október hó 14-ig* terjedő határidővel pályázat hirdettek. Javadalma: 1. hitközségtől 50 forint; 2. államsegély 350 forint; 3. egyszobás lakás, előszobával; 4. 1901-től 800 □ öl külsökert. Kötelessége a kijelölt osztályt tanítani, a gyermekeket templomba vezetni s ott rájuk fölügyelni, a faiskolát a kántor-tanítóval kezelni, a kántort akadályoztatása esetén helyettesíteni. Folyamodványok *Láng Ferenc* espereshez, Sándorfaluban u. p. *Krasznabélték* intézendők. 810 1—1

Ung megye **Csecsehó** község rom. kath. iskolájánál a tanítói állás *szeptember 30-án* betöltetik. Jövedelme: 400 frt. Rendes lakás, vékás kerttel. Kérvények ft. *Csehliczky József*, esperes urhoz küldendők Tíbéra (Ung megye). 812 1—1

Székesfehérvári egyházmegye.

A sziget-szent-mártoni rom. kath. kántor-tanítói állásra *október 1-ki* határnapal pályázat hirdettek. Javadalmazása: Ismétlő-iskolások oktatásáért 15 forint, készpénz 136 forint 50 krajczár, 2¹/₂ pesti m. buza 12 forint 50 krajczár, 10 pesti m. rozs 40 forint, 200 köteg rözse 16 forint, 12 hold 1503 □ öl kat. tiszta jövedelme 84 forint 30 krajczár, stóla 20 forint, alapított szent-misék után 14 forint, harangozásért 4 pozsonyi mérő

rozs 16 forint, borszedési jog, értéke körülbelül 20 frt, lakás értéke kerítellel 50 forint, összesen 424 frt 30 krajczár. Kötelessége a gyermekek tanításán kívül mint kántornak az istentiszteletnél a szokásos kántori teendőket végezni, melyek a megválasztáskor tudomására hozatnak. Harangozás öt terhel. Nyelv német-magyar. Pályázni kívánó képesített tanfűriak kellőkép felszerelt feladványaitak folyó hó 30-ig a kerületi esperes-tanfelügyelőhöz (lakása: Sziget-Csepel, posta helyben) nyújtásuk be, a pályázat napján, október 1-én délután 3 órákor pedig a helyszínen jelenjenek meg. 784 1-1

Vácsi egyházmegye.

Ujszász nagyközség (Pestmegye) róm. kath. jellegű, magyar tan nyelvű népiskolájánál egy tanítói állásra október 1-iki határidővel pályázat hirdettek. Javadvány: 262 forint 50 krajczár az iskolafenntartó községi paróczyból évnegyedenként előre fizetve: 13 kat. hold 650 □ öl szántóföld, 4 kat. hold 800 □ öl legelőterület, mely most jövő évi október 1-ig 325 forintért van bérbeadva: 3 szoba, konyha, kamrából álló szabadlakás. Ha ez állás helybeli tanítóval töltetik be, ez esetben ennek állására történik választás a jelzett napon. Javadvány: 400 forint fizetés, 100 forint lakbér évnegyedes előleges részletekben. Pályázók okmányokkal felszerelt kérvényeiket jelzett időre küldjék be. Megválasztott köteles az iskolaszéki elnök által kijelölendő osztályt önállóan vezetni s a díjlevelében megállapított kötelességeit pontosan teljesíteni. Az állás azonnal elfoglalandó. Ujszász, 1899. szept. 17. *Iskolaszék.* 791 1-1

A szadai (Pestmegye, Gödöllőtől fél óra) róm. kath. magyar hitközség kántortanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadvány: szabadlakás, kis konyhakerttel s 2 hold beltelek, 21 hold föld egy darabban, 248 forint 82 krajczár készpénz, mintegy 20 p. m. párbér rozs s minden pártól 27 krajczár párpénz, szőlőbirtokostól 10 öteze bor, 10 m. hasábfá s a törvényes stólailetek. A választás október 2-án ejtik meg, a melyre kántor-próba végett személyes megjelenés kéri. Fölszerelt kérvények az egyházi elnökséghez küldendők Veresegyházra. Szadán, 1899. szeptember 17. *Birnauer János,* főtanító. 782 1-1

Künszentmiklósi-kerekgyházi (puszta) róm. kath. tanítói állomásra pályázat hirdettek. Javadvány: egy szoba, konyha és kamrából álló lakás, 6 hold föld, melynek műmunkáltatása és adója a javadalmast terbeli, mindennapos iskolás után 1-1 forint és 1-1 véka rozs (van körülbelül 40), ismétlősök után 1-1 forint (van körülbelül 12-15), 200 forint államszegély, temetősi stólaból körülbelül 15 forint, failletmény ezimén 14 frt. Ezen állomást elnyerni óhajtó okleveles tanítók vagy tanítónők jól felszerelt kérvényeiket október hó 5-éig alulírottakhoz küldjék be. Jászkerékgyháza, 1899. szeptember 18. *Szedmák József,* lelkész. 800 1-1

Úri község róm. kath. iskolájában a II-III. vegyes osztály tanítójának állására pályázat hirdettek. Okleveles tanítói bizonyítványokkal felszerelt kérvények *Rajczy László* plébános úrhoz folyó évi október 15-ig beadandók. Javadvány: 350 forint készpénzfizetés, 4.64 köbméter tűzifa betuvarozva, egy padlózott, butorozott szobából álló lakás, ötödéves korpótlék. Gazdasági ismétlőiskola tanítására képesített tanító, főntebbien kívül évi 50 forint fizetést élvez. Kötelessége a II-III. vegyes osztályt és fiú ismétlőiskola-kötelességet tanítani. Az állás megválasztás után azonnal elfoglalandó. 8151-1

Veszprémi egyházmegye.

Balaton-Csehi, Ordára (Somogy megye, Balaton mellett) a kath. osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Fizetés: egy polgári évre 200 forint havi részletekben, élemlézés a kántor-tanítónál és lakás fűtéssel. A fizetésnek 400 forintra kiegészítéseért folyamodva van, mihelyt e segély folyóvá tétetik, a tanító részére kiutaltatik. Kötelesség: a lakástól 10 percnyi távolságra fekvő balaton-csehi mindennapi és ismétlőiskola vezetése és a kántor teendőiben való segédkezés; utóbbiért kapja az élemlézését. Okleveles tanítók az iskolaszékre ezimzett

fölszerelt kérvényeiket *Kozma László* plébános, iskolaszéki elnök úrhoz Széllős-Győrökbe szeptember 30-ig kéretnek küldeni. *Péczér Ignác,* isk. jegyző. 792 1-1

A salamoni róm. kath. népiskola (Veszprém megye) újonnan szervezett másodtanítói állomására tanító keresztek. Javadvány: butorozott szoba és 400 forint havi utólagos részletekben. Az állomást elnyerni óhajtó kérvényeiket október hetedikéig *Csaplár Antal* plébánoshoz küldjék. 788 1-1

Marczaltó anyaegyházban kántor-tanítói állomásra október 11-ére pályázat hirdettek. Jövedelmei: Lakás házikerttel, szántóföld és rét, 11 kat. hold 1121 □ öl. Kat. jövedelme 81 forint 04 krajczár. (Bérösszege jelenleg 2959 □ ölyni rét és földeken kívül 203 frt.) Párpénz és párgabona járandóság értéke 118 forint. Tandij 71 frt 63 krajczár. Stóla-jövedelem átlag 30 forint. Államszegély 100 forint. Az uradalomtól 8 mérő rozs, 4 mérő búza, 30 forint készpénz, egy hold kukoricaföld. Kellően felszerelt okmányok alulírottakhoz intézendők. Személyes megjelenés kívánatos. *Katz Lajos* plébános, iskolaszéki elnök. 818 1-1

A veszprém-hidegkuti római kath. kántor-tanítói állomásra pályázat hirdettek október 3. Jövedelme: 1. Szabad lakás. 2. 5 kat. hold szántóföld káposztás-kerttel. 3. 8 öl tűzifa az uradalomtól. 4. Lélekpénz 28 frt. 5. Stóla 15 frt, alapítványok után 4 frt. 6. Tandij 50 frt. 7. 17 mm. rozs. 8. Ismétlő oktatási díj 10 frt. 9. Ostyasütésért 4 frt. 10. Szabad legeltetés. Államszegélyért 97 frt folyamodva. Tan nyelv magyar-német. Személyes megjelenés kívánatos. *Horváth Tivadar,* iskolaszéki elnök. 814 1-1

Tanítójelölt (kath.), kinek osztály- és képesítővizsga engedélye van, segéltanítónak, nevelőnek ajánlkozók. Ajánlatok a kiadóhivatalba «Küzdő» címre kéretnek. 786 1-1

STAMPAY ÉNEK- ÉS IMAKÖNYVE

(V. kiadás, 224 oldal)

Több száz ének- stb.-vel, csinos kötésben 15 kr., angolvászomban 25 kr. Kották és a 11-ik könyv ingyen.

KÖBÖLKÚT, Esztergom-m.

Orgona-építési műintézet.

RIEGER TESTVÉREK

Budapest, Garay-utca 48.

Rieger Testvérek Jägerndorfi (Osztr.-Szil.) es. és kir. udvari orgona-gyáranak fiókja. Legolcsóbb áron kiváló orgonákat szállítanak.

A cég 25 évi fennállása óta

700-on felül új orgonát

épített, melyek közül 255 esik Magyarországra, a többi Norvégiába, Németországba, Romániába, Orosz-, Olasz- és Törökországba szállították.

Orgona-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

